

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

This full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/15200>

Please be advised that this information was generated on 2014-11-11 and may be subject to change.

Wetsinterpretatie

De Wet medezeggenschap onderwijs heeft op vele plaatsen reeds het nodige commentaar opgeroepen en dit veelal niet in positieve zin. Dit commentaar betreft niet alleen de doelstellingen van de wet, doch ook de technisch-legislatieve kanten. Wetten 'rammelen' nogal eens op diverse onderdelen en het komt dan wel voor dat de departementen trachten het gerammel wat minder luid te doen klinken door via circulaire de wet te interpreteren.

door
prof. mr. C. A. J.
M. Kortmann
hoogleraar te
Nijmegen

Ook de Wet medezeggenschap onderwijs is geen schoolvoorbeeld van juridische precisie. De circulaire van de staatssecretaris van onderwijs en wetenschappen van 29 januari 1982, WJZ 2683, tracht daarin verbetering te brengen. Afgezien van de vraag waarop de bevoegdheid van de staatssecretaris tot interpretatie van de wet berust en in hoeverre deze interpretatie bindend zou kunnen zijn, bevat de circulaire interpretaties die deze kwalificatie niet meer verdienen. Het zijn gewoon wijzigingen die op zijn minst in strijd zijn met de tekst van de wet. Hieronder volgen enige voorbeelden.

Volgens artikel 3, tweede lid, van de wet legt het bevoegd gezag van een school (een wijziging van) het medezeggenschapsreglement als voorstel aan de medezeggenschapsraad voor en stelt dit niet vast nadat het voorstel de instemming van tweederde van het aantal leden heeft gekregen.

Deze bepaling is volkomen duidelijk. Nu kent artikel 24 echter ook de voorlopige medezeggenschapsraad die zich moet uitspreken over het voorstel voor het eerste medezeggenschapsreglement. Van een tweederde meerderheid spreekt het artikel niet. Men zou op grond daarvan verwachten dat inzake het eerste medezeggenschapsreglement een gewone meerderheid voldoende is om het medezeggenschapsreglement vast te kunnen stellen.

De minister denkt daarover anders en meent in zijn circulaire dat ook hier de eis van een tweederde meerderheid geldt. Wat nu, indien het bevoegd gezag de wet anders leest – hetgeen uit grammaticaal oogpunt zeer wel te verdedigen is – dan de minister, en het reglement vaststelt nadat een gewone meerderheid van de voorlopige medezeggenschapsraad zich met het voorstel heeft verenigd? Is er dan sprake van een rechtsgeldig medezeggenschapsreglement of niet? Wat betreft gemeentelijke scholen zou de Kroon zich daarover kunnen uitspreken via een vernietigingsbesluit. Dit is echter niet mogelijk bij bijzondere scholen. Wordt dan de bekostiging gestaakt, indien de minister van oordeel zou zijn dat er geen sprake is van een rechtsgeldig reglement?

Vorenstaande 'interpretatie' door de minister is echter nog wel te verdedigen met het argument dat niet valt in te zien waarom de eis van tweederde wel geldt voor de definitieve medezeggenschapsraad en niet zou gelden voor zijn voorlopige voorganger. Anders ligt dit bij een tweede geval van 'interpretatie'.

Of-of dan wel en/of

Volgens artikel 6, eerste lid, onder b, kan het medezeggenschapsreglement bepalen dat een voorgenomen besluit van het bevoegd gezag de instemming behoeft van dat gedeelte van de raad dat ingevolge artikel 4, derde lid onder a, dan wel onder b, door het personeel onderscheidenlijk door de ouders of de leerlingen is gekozen. Lezing van het artikel en de memorie van toelichting doet zien dat bedoeld is dat het instemmingsrecht kan worden toegekend aan *hetzij* het 'personeelsdeel', *hetzij* het 'ouder- of leerlingendeel'.

Ook het tweede lid van artikel 6, dat spreekt over 'aangelegenheden die het personeel onderscheidenlijk de

ouders of leerlingen in het bijzonder aangaan' wijst er op dat in genoemd onderdeel sprake is van een 'of-of-constructie'. Wat lezen wij echter in de circulaire? Daar wordt plotseling gesproken van 'instemmingsrecht van het personeelsdeel *en/of* (curs. van mij) van het ouder-/leerlingendeel van de raad'. Deze 'interpretatie' zou betekenen dat voor allerlei aangelegenheden afzonderlijke instemming van zowel het personeelsgedeelte als het ouder- of leerlinggedeelte reglementair kan worden voorgeschreven. Er ontstaan dan als het ware twee medezeggenschapsraden: een voor het personeel, een van de ouders of leerlingen, beide met instemmingsrecht. Dit is geen interpretatie meer, doch gewoon wetsverkrachting. Het is bovendien dé wijze om het goed functioneren van een schoolbestuur nog meer te belemmeren en de geschillencommissie extra te belasten.

Raadsels

Een fraai staaltje van interpretatie ten slotte is te vinden in een antwoord van de minister van onderwijs en wetenschappen op Kamervragen inzake de bevoegdheden van de voorlopige medezeggenschapsraad. Hoewel artikel 24 de voorlopige medezeggenschapsraad slechts bevoegdheden toekent inzake de vaststelling van het eerste medezeggenschapsreglement, is de minister van oordeel dat uit 'het systeem van deze wet kan... worden afgeleid dat de voorlopige medezeggenschapsraad in beginsel dezelfde bevoegdheden heeft als de definitieve raad, uiteraard voor zover deze bevoegdheden niet afhankelijk zijn van wat het – nog niet aanwezige – medezeggenschapsreglement terzake bepaalt'. Ja, ja, denk je dan: en het bevoegd gezag en de voorlopige medezeggenschapsraad maar uitzoeken in welke gevallen dit 'beginsel' wel of niet geldt.

De onderwijswetgeving is – niet alleen op het gebied van het kleuter-, lager en voortgezet onderwijs – de laatste jaren enorm in beweging, zó dat haast niemand de zaak nog kan bijbenen. Als deze beweging ook nog eens wordt verrijkt met allerlei ministeriële (mis-)interpretaties van de wetgeving, is er helemaal geen touw meer aan vast te knopen. Zou het wellicht opzet zijn van het departement de burgers zo in verwarring te brengen, dat alleen het departement nog in staat is te bepalen hoe en wat dient te geschieden?

O en W: souverain regerend over ongeletterde en onwetende burgers? Je zou het bijna geloven. ■